



Hvorfor går KS klart i mot forslag til ny lov om eHelse – samtidig som vi støtter et videre arbeid med Akson?

Kristin Weidemann Wieland, NorStella 7.2.2020

Bakteppe

- Norsk Helsenett ble «Nasjonal tjenesteleverandør eHelse» fra 1.1.2020
- Norsk Helsenett overtok da ansvaret for nasjonale ehelse-løsninger :
 - Helsenorge.no
 - eResept
 - Kjernejournal
 - HelseID
- HelseNorge er en portal for innbyggertjenester, mange levert direkte fra den sentrale helseforvaltningen til innbygger.

Resten er samhandlingsløsninger.

- Samhandlingsløsningene er tatt i bruk av sykehus, faslege og legevakt, men ikke av øvrig kommunal helse- og omsorgstjeneste.
- Årsak: Ikke ferdig tilpasset/utviklet, ikke utprøvd, manglende sikkerhetsinfrastruktur i kommunene
- *Forvaltning og drift av løsningene har vært underfinansiert over år.*



pixtastock.com - 45926155

eHelseloven – «en robust finansieringsmodell»

- Kommuner og fylkeskommuner kan ikke faktureres av staten, må hjemles av unntak i anskaffelsesregelverket.
- I statsbudsjettet for 2020 ble rammen til Norsk Helsenett styrket vesentlig for å ta igjen etterslep
- Etterslepet ble finansiert ved «reduisert vekst i rammene» til kommuner og sykehus.
- Varslet at *fremtidig kostnadsvekst* i forvaltning og drift må dekkes over rammene til RHF og kommuner.
- *eHelseloven gjør nasjonale ehelseløsninger til en lovpålagt oppgave som kan faktureres.*
- *I praksis overføres salderingsutfordringen fra nasjonalpolitikken til lokalpolitikken.*



KS mener forslaget kan ha en uheldig og presedensskapende effekt

- eHelse-loven gir departementet (som kan delegerere til direktoratet) hjemmel til å kunne pålegge kommuner å ta i bruk og betale for nasjonale ehelse-løsninger, også de de selv ikke bruker, uten reell innflytelse.
- Retorisk begrunnes forslaget i behovet for samhandling.
- KS mener dette er en altfor vid fullmaktslov, som i praksis strider mot prinsippene om rammestyringen av kommunene via Stortinget



KS primærposisjon er at nasjonale e-helseløsninger er en del av samfunnets kritiske infrastruktur som bør bekostes av staten.

- Legger man opp til fakturabasert finansiering, ta utgangspunkt i noen klare forutsetninger:
 - pålegg er en ny oppgave der merkostnader skal kompenseres
 - reell innflytelse på hvilke og hvordan
 - gir kun mening for tjenester kommunene faktisk bruker og har nytte
 - Statlige innbyggertjenester må staten selv betale
 - Gir heller ikke mening at kommuner skal betale for kostnader til fastleger og andre med avtale



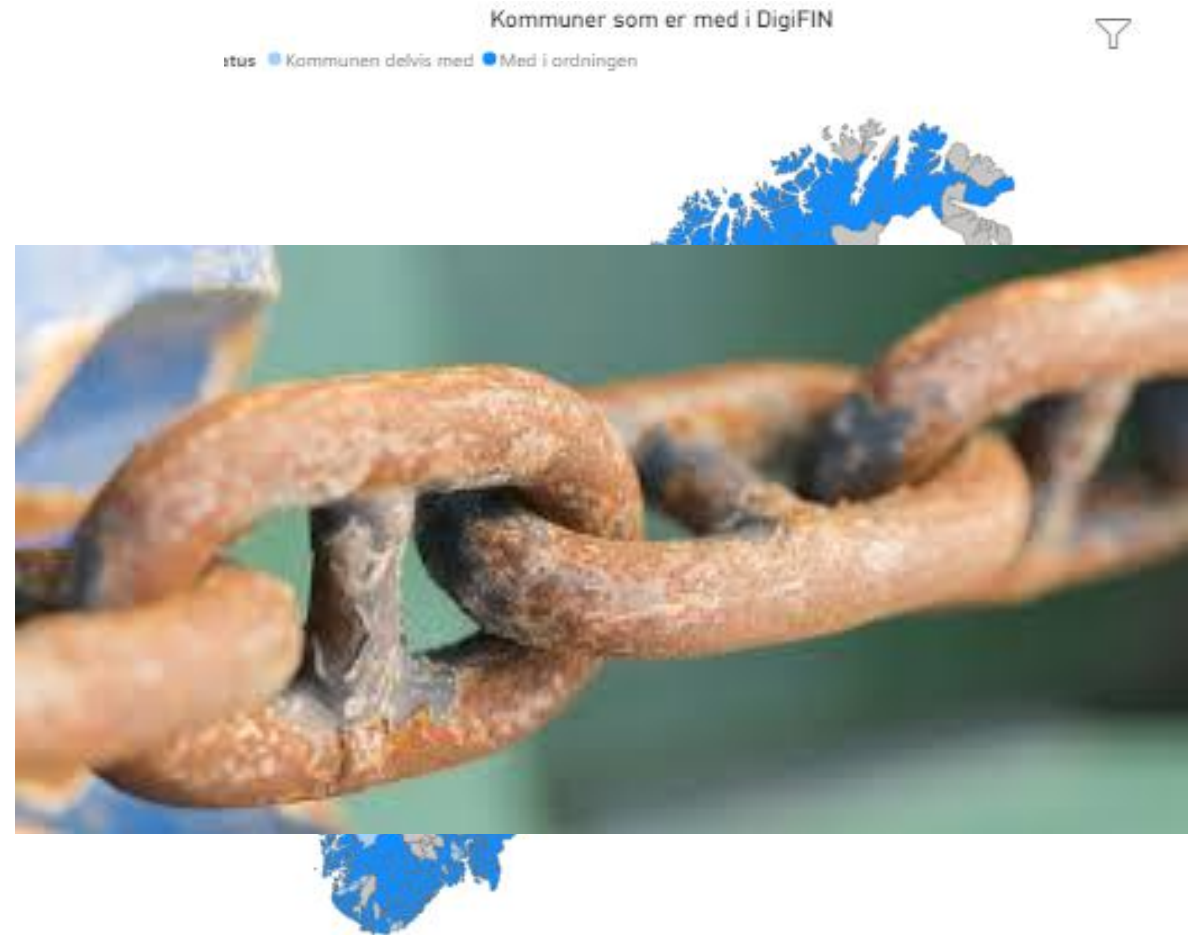
KS mener at forslaget ikke er godt nok utredet og må sendes i retur

- Mangelfull konsekvensutredning
- Viktige prinsipper må utredes nærmere og inngå i et eventuelt revidert lovforslag slik at Stortinget kan ta stilling til dem:
 - Hvilke prinsipper som skal legges til grunn for finansiering av kommunens merkostnader og grunnlaget for dem
 - Prinsipper for kostnadsfordeling
 - hva som er de sannsynlige innføringskostnader og følgeskostnader i kommunene, og sannsynlige kostnadsvekst for Norsk Helsenett SF utover 2021.
 - hvilke forutsetninger som må foreligge for at et eventuelt pålegg skal gis
- Supplere den rådbaserte samstyringsmodellen med en **konsultasjonsplikt**
- Er det klokt å lovregulere organisatoriske strukturer?



Holder premisset om at lovregulering er nødvendig for å få aktørene til å ta nye løsninger i bruk?

- DigiSos i bruk av 311 kommuner.
- SvarUt i bruk av samtlige kommuner og fylkeskommuner
- DigiFin-ordningen omfatter nå 326 kommuner og mer en 5 mill. innbyggere,
- *Digitale løsninger som bidrar til økt effektivitet eller kvalitet, utviklet med og for og tilpasset kommunene, oppnår rask innføring!*



Krav til standardisering vs. full frihet ... det gyldne balansepunktet bør:



- Ivareta Én digital offentlig sektor – dvs. samhandling med innbygger i sentrum
- Mulighet til å skalere for leverandører
- Lavest mulig bytte- og integrasjonskostnader for offentlige virksomheter
- Tilrettelegge for innovasjon og fleksibilitet over tid
- Plattformtjenestenes tid er kommet....

.... Og minner dermed om hva som har vært og er KS og kommunenes posisjon hva gjelder Akson:

- Ivareta felles behov bedre enn i dag
- Journalløsning frivillig for kommuner, fastleger og private med avtale
- Åpen plattformorientert arkitektur som skal utvikles stegvis og smidig, og kunne bestå av flere systemer
- Dialog med markedet om tilnærming
- Samhandling i sentrum
- Tilrettelagt for fremtidig tjenesteutvikling, næringsutvikling og innovasjon
- Mulighet for lokal tilpasning og påkobling av andre løsninger (lokale/regionale/nasjonale)

